

Markkinat-tiedotteessa käsitellään ajankohtaisia listayhtiön tiedonantovelvollisuuden, tilinpäätösvalvonnan, arvopaperikaupankäynnin sekä sisäpiiriasioiden tulkintoihin, standardeihin ja sääntelyyn liittyviä asioita sekä valvonnan havaintoja. Tiedotteen julkaisee Finanssivalvonnan (Fiva) Markkinavalvonta.

Tässä tiedotteessa kerromme seuraavista aiheista:

- Euroopan tilinpäätösvalvojat julkaisseet uusia valvontapäätöksiä – tiivistelmä nyt suomeksi 1
- Viidennes listayhtiöistä muutti tiedotejakelukäytäntöään 4

Euroopan tilinpäätösvalvojat julkaisseet uusia valvontapäätöksiä – tiivistelmä nyt suomeksi

Maaliskuussa 2011 ESMA¹ julkaisi kymmenennen kerran eurooppalaisten tilinpäätösvalvojien tekemiä valvontapäätöksiä. Päätöksiä on julkaistu vuodesta 2007 lähtien, tähän mennessä yhteensä 119 päätöstä. Fiva on laatinut suomenkielisen tiivistelmän uusimmista julkaistuista valvontapäätöksistä ja pyrkii näin lisäämään yleistä tietoisuutta eurooppalaisten tilinpäätösvalvojien toimenpiteistä. Linkit julkaistuihin päätöksiin löytyvät tämän artikkelin lopusta.

Fiva osallistuu aktiivisesti Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen ESMAn alaisuudessa toimivan EECS:n² työhön. EECS:n kokouksissa kansalliset tilinpäätösvalvojat käsittelevät listayhtiöiden IFRS-tilinpäätöksiin liittyviä valvontakysymyksiä. EECS ylläpitää myös tietokantaa, johon kerätään eri jäsenvaltioiden yksittäisiä valvontapäätöksiä. ESMA julkaisee näitä päätöksiä 2–3 kertaa vuodessa. Päätösten julkaiseminen edistää IFRS-standardien yhdenmukaista soveltamista sekä valvonnan läpinäkyvyyttä Euroopassa.

Julkaistavat valvontapäätökset koskevat IFRS-standardien soveltamistapauksia, joissa on havaittu soveltamisen epäyhtenäisyyttä tai jotka ovat tilinpäätöksen laatimisen kannalta olennaisia ja kiinnostavia. Valvontapäätökset eivät ole yleisiä IFRS:n tulkintoja, vaan kunkin valvontapäätöksen taustalla on kyseiseen yksittäistapaukseen liittyviä erityispiirteitä.

Valvontapäätöksistä valvontatoimenpiteisiin

EECS:n kokouksissa käsitellään IFRS-standardien soveltamisen teknisten ratkaisujen lisäksi myös kansallisten valvojien valvontatoimenpiteitä. Menettelyllä pyritään siihen, että valvojien toimenpiteet olisivat mahdollisimman yhdenmukaisia. Toimenpiteiden harmonisointia vaikeuttaa kuitenkin se, että kansallisten valvojien valvontavaltuuksissa on eroja.

Valvontatietokanta sisältää valvojien päätöksiä, joissa valvoja on hyväksynyt yhtiön tilinpäätöskäsittelyn ja toisaalta valvontapäätöksiä, joiden seurauksena yhtiön on tullut ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin.

IAS 8.42 edellyttää olennaisten virheiden korjaamista takautuvasti ensimmäisessä tilinpäätöksessä, joka hyväksytään julkistettavaksi virheiden havaitsemisen jälkeen. Tilinpäätösvalvojien edellyttämien korjaavien toimenpiteiden taustalla ovat IAS 8:n periaatteet. Korjaavat toimenpiteet ovat

¹ European Securities and Markets Authority 1.1.2011 alkaen. Aikaisemmin CESR (Committee of European Securities' Regulators).

² EECS: European Enforcers' Coordination Sessions.

luokiteltavissa seuraavanlaisiin ryhmiin riippuen virheiden olennaisuudesta:

- Valvoja voi edellyttää kokonaan uuden tilinpäätöksen laatimista, jolloin myös tilintarkastus tulee tehdä uudelleen ja yhtiökokouksen hyväksyä muutettu tilinpäätös.
- Valvoja voi edellyttää virheen takautuvan korjaamisen lisäksi erillisen pörssitiedotteen julkistamista välittömästi virheen havaitsemisen jälkeen.
- Valvoja voi edellyttää virheen korjaamista takautuvasti seuraavassa tilinpäätöksessä.
- Jos kyseessä on merkitykseltään vähäinen tilinpäätösasia, valvoja voi edellyttää, että yhtiö korjaa tai täydentää seuraavaa tilinpäätöstä.
- Vähäisten puutteiden osalta valvoja voi antaa tilinpäätöksen laatijan itse arvioida, onko seuraavaa tilinpäätöstä tarpeen muuttaa tai kehittää.

Euroopan kansalliset tilinpäätösvalvojat tekivät vuonna 2009 yhteensä noin 900 valvontapäätöstä, joista 170 tallennettiin EECS:n tietokantaan. 19 valvontapäätöstä johti siihen, että yhtiön oli laadittava uusi tilinpäätös. 160 valvontapäätöksen osalta yhtiötä vaadittiin julkistamaan erillinen virheen korjaamista koskeva tiedote sen lisäksi, että yhtiö korjasi virheen takautuvasti tulevassa tilinpäätöksessä. 551 valvontapäätöstä koski asioita, joiden osalta valvojat katsoivat riittäväksi virheen korjaamisen tulevassa tilinpäätöksessä ilman, että asiasta annettiin erillistä tiedotetta. 170 valvontapäätöksessä valvoja huomautti yhtiötä tilinpäätökseen sisältyneistä vähäisistä puutteista, jolloin asian korjaaminen jätettiin yhtiön itsensä harkittavaksi.

Suomenkieliset tiivistelmät merkittävimmistä uusista valvontapäätöksistä

Päätös rahoitusvelkojen luokittelusta kovenanttien rikkouduttua

Valvontapäätös 0111-01 koskee taseen rahoitusvelkojen luokittelua tilinpäätöksessä 31.12.2009, jolloin pitkäaikaisia lainoja koskevat kovenantit olivat rikkoutuneet. Yhtiö oli kovenanttien rikkoutumisesta huolimatta luokitellut lainat pitkäaikaisiksi. Yhtiö perusteli menettelyään sillä, että se oli saanut lainanantajalta vahvistuksen, jonka mukaan lainanantaja ei vaadi lainan välitöntä takaisinmaksua kovenanttien rikkoutumisen seurauksena. Lainanantajan vahvistus oli

saatu päivä sen jälkeen, kun yhtiön hallitus oli hyväksynyt tilinpäätöksen. Valvoja katsoi, että yhtiöllä ei ollut raportointikauden päättyessä ehdotonta oikeutta lykätä velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän kyseisestä ajankohdasta (IAS 1 (2007) kappaleet 74-76). Tästä syystä laina tuli luokitella lyhytaikaiseksi raportointikauden päättyessä.

Päätös rahoitusvelkojen luokittelusta kovenanttien rikkouduttua

Valvontapäätös 0111-02 koskee rahoitusvelkojen luokittelua tilinpäätöksessä 31.12.2008, jolloin yhtiön solmimiin vuokrasopimukseen (vuokralle ottaja) ja pankkilainasopimukseen liittyvät kovenantit olivat rikkoutuneet. Yhtiö luokitteli tilinpäätöksessään sekä vuokrasopimukseen että pankkilainasopimukseen liittyvät velat lyhytaikaisiksi ja pitkäaikaisiksi siten kuin ne erääntyivät maksettavaksi alkuperäisten sopimusten mukaan. Yhtiö ei kuitenkaan raportointikauden päättyessä ollut täyttänyt veloitteitaan, ja molempiin sopimukseen liittyvät kovenanttiehdot olivat rikkoutuneet. Siten sekä vuokralle antaja että pankki olivat oikeutettuja vaatimaan lainan välitöntä takaisinmaksua. Valvoja katsoi, että yhtiön olisi tullut tilinpäätöksessä luokitella kyseiset velat lyhytaikaisiksi, koska yhtiöllä ei ollut ehdotonta oikeutta viivästyttää lainan takaisinmaksua vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymisestä (IAS 1 (2005), kappale 60).

Päätös rahoitusvelkojen luokittelusta ennenaikaisen takaisinmaksun yhteydessä

Valvontapäätös 0111-03 koskee rahoitusvelkojen luokittelua tilanteessa, jossa yhtiö ilmoitti raportointikauden päättymisen jälkeisenä tapahtumana maksaneensa taseessaan olevan pitkäaikaisen lainan takaisin ennenaikaisesti. Yhtiö oli raportointikauden päättymisen jälkeen, mutta ennen kuin sen tilinpäätös oli hyväksytty julkistettavaksi, saanut kolmannelta sopimusosapuolelta ennakkomaksun, jonka se käytti pitkäaikaisen lainan takaisinmaksuun. Yhtiö luokitteli tilinpäätöksessään lainan lyhytaikaiseksi, koska yhtiön mukaan tämä luokittelu antoi raportointikauden päättyessä paremman kuvan sen maksuvalmiudesta ja rahoitusasemasta. Tilinpäätöstä seuranneessa osavuosikatsauksessa yhtiö luokitteli saamansa ennakkomaksun pitkäaikaiseksi velaksi. Tällöin ennakkomaksu kolmannelta osapuolelta oli jo saatu ja laina oli maksettu pois.

Valvoja katsoi, että yhtiön olisi tullut tilinpäätöksessään luokitella laina pitkäaikaiseksi lainaksi, koska tilinpäätöksen jälkeen kolmannelta osapuolelta oletettavasti saatavan ennakkomaksun käyttämistä pitkäaikaisen lainan maksuun ei ollut määritetty sopimusehdoissa, vaan se oli yhtiön itsensä tekemä erillinen päätös. Lisäksi yhtiön perusteluissaan esittämä viittaus IFRS 7.31:een ei ollut asianmukainen, sillä IFRS 7 koskee ainoastaan rahoitusinstrumenteista esitettäviä liitetietoja eikä velkojen luokittelua.

Valvoja oli myös sitä mieltä, että yhtiö ei täyttänyt yhtäkään IAS 1.69 (a)-(d):n mukaisista kriteereistä, joiden mukaan laina olisi voitu luokitella lyhytaikaiseksi. IAS 1.71:n mukaan laina oli pitkäaikaiseksi tarkoitettua rahoitusta, ja näin ollen se ei ollut osa yhtiön tavanomaisen toimintasyklin aikana käytettävää käyttöpääomaa eikä erääntynyt 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä.

Päätös vihreiden sertifikaattien käsittelystä tilinpäätöksessä

Valvontapäätös 0111-04 koskee vihreiden sertifikaattien käsittelyä tilinpäätöksessä. Yhtiö oli vihreän energian tuottaja, ja sen myyntituotot koostuivat sähkön ja vihreiden sertifikaattien myynnistä. Kun yhtiö tuotti sähköä uusiutuvilla energianlähteillä, sai se todistuksena valtiolta tietyn määrän vihreitä sertifikaatteja. Yhtiö myi vihreät sertifikaattinsa perustuen solmimaansa pitkäaikaiseen kiinteähintaiseen sopimukseen. Yhtiö ei ollut tehnyt kirjanpitoonsa kirjauksia vihreistä sertifikaateista, eikä se esittänyt tilinpäätöksessään kuvausta niiden tilinpäätöskäsittelystä.

Valvoja ja yhtiö päätyivät siihen, että vihreät sertifikaatit on käsiteltävä tilinpäätöksessä IAS 20:n mukaisena julkisena avustuksena joko tuottoina tai vähennettynä niitä vastavista kuluista. Raportointikauden päättyessä myymättömät vihreät sertifikaatit, jotka on tarkoitettu myytäväksi tavanomaisessa liiketoiminnassa, olivat IAS 2.6(a):n mukaista vaihto-omaisuutta.

Lisäksi yhtiön tuli antaa vihreiden sertifikaattien tilinpäätöskäsittelystä IAS 20.39:n edellyttämät liitetiedot. IAS 1.117 vaatii yhtiötä esittämään tilinpäätöksessään sellaiset sovelletut laatumisperisaatteet, joiden esittämisellä on merkitystä tilinpäätöksen ymmärtämisen kannalta.

Päätös verotarkastuksen tuloksena tehtävien vero-oikaisujen kirjaamisesta

Valvontapäätöksen 0111-06 keskeinen kysymys on, tuleeko

verotarkastuksen tuloksena tehtäviä vero-oikaisuja käsitellä tilinpäätöksessä aikaisempia kausia koskevana virheenä (IAS 8.41-42) vai kirjanpidollisten arvioiden muutoksena (IAS 8.32-38). Valvoja oli yhtiön kanssa samaa mieltä siitä, että vero-oikaisu voitiin käsitellä kirjanpidollisen arvion muutoksena, jolloin muutos kirjataan ei-takautuvasti esittämällä se tulosvaikutteisena IAS 8.36:n mukaisesti. Valvoja perusteli päätöstään sillä, että verotarkastuksen tuloksena tehdyt oikaisut verotukseen eivät täyttäneet IAS 8.5:n määritelmän mukaisia aikaisempia kausia koskevien virheiden kriteerejä. Oikaisut verotukseen eivät valvojan selvitysten mukaan johtuneet siitä, että yhtiö ei olisi käyttänyt käytettävissä olevaa informaatiota tai olisi käyttänyt sitä väärin.

Päätös valuuttakurssimuutosten käsittelystä rahavirtalaskelmassa

Valvontapäätös 0111-07 koskee valuuttakurssimuutosten käsittelyä rahavirtalaskelmassa. Yhtiö hankki kaksi ulkomaista tytäryhtiötä tilikaudella 2008. Konsernin rahavirtalaskelmaan sisältyi merkittävä tappio nimikkeellä "valuuttakurssien muutokset liittyen käteis- ja muihin rahavaroihin". Erä oli paljon suurempi kuin koko käteis- ja muut rahavarat yhteensä. Julkistetusta tilinpäätöksestä ei käynyt ilmi, miten jotkut rahavirtalaskelmassa esitetyt käyttöpääoman muutokset oli määritetty. Valvoja katsoi, että yhtiö ei noudattanut IAS 7.28:aa, jonka mukaan realisoitumattomat valuuttakurssien muutokset eivät olleet rahavirtoja.

Päätös pelaajien siirtokorvausten käsittelystä aineettomina hyödykkeinä

Valvontapäätös 0111-08 koskee jalkapallojoukkueen pelaajistaan maksamien siirtokorvausten tilinpäätöskäsittelyä. Siirtokorvauksia maksetaan pelaajien siirtyessä joukkueesta toiseen. Korvaukset jaksotetaan kuluksi pelaajan siirtosopimuksen ajalle. Tilinpäätöksessä 31.12.2008 taseeseen aktivoitujen korvausten osuus oli 25 % taseen loppusummasta, ja vuoden aikaiset lisäykset olivat 107 % aktivoitujen korvausten kokonaismäärästä. Pelaajakohtaiset aktivoitujen korvaukset olivat noin 7 % taseen loppusummasta. Yhtiö ei esittänyt näistä taseeseen aktivoituista aineettomista hyödykkeistä IAS 38.122(b):n mukaisia liitetietoja. Valvoja katsoi, ettei yhtiö täyttänyt IAS 38.122(b):n vaatimusta antaa kuvaus aineettomasta hyödykkeestä. Yhtiön olisi tullut antaa kuvaus yksittäiseen pelaajaan kohdistuvasta korvauksesta, joka oli olennainen yhtiön tilinpäätöksen kannalta. Valvoja

myös totesi, että IAS 38 ei sisällä poikkeusta olla antamatta tietoa, joka saattaisi olla yhtiön mielestä arkaluontoista tai sisältää liikesalaisuuksia.

Päätös osakeperusteisista maksuista

Valvontapäätös 0111-09 koskee osakeperusteisten maksujen arvostusta (IFRS 2) tilinpäätöksessä 31.12.2008. Työntekijöiden merkintäoikeuksista maksama hinta oli eri kuin niiden käypä arvo edun myöntämishetkellä. Ero johtui siitä, että merkintäoikeuksia voi käyttää vasta neljän vuoden päästä. IFRS 2 B10:n mukaan edun käypää arvoa määritettäessä asiaa on tarkasteltava asiaa tuntevien, liiketoimeen halukkaiden markkinaosapuolten kannalta. Yksittäisen henkilön näkökulmasta arvioidut tekijät eivät sen sijaan ole merkityksellisiä. Yhtiö kirjasi erotuksen tuloslaskelmaan ku- lukuksi oikeuden syntymisajanjaksolle. Valvoja oli samaa mieltä tilinpäätöskäsittelystä.

Englanninkieliset lyhennelmät valvontapäätöksistä ovat luet- tavissa [ESMAN](#) sivuilla:

23.2.2011: [10th Extract from EECS's Database of Enforcement Decisions \[2011/62\]](#)

25.10.2010: [9th Extract from EECS's Database of Enforcement Decisions \[10-1151\]](#)

13.7.2010: [8th Extract from EECS's Database of Enforcement Decisions \[10-834\]](#)

16.12.2009: [7th Extract from EECS's Database of Enforcement Decisions \[09-1134\]](#)

26.8.2009: [6th Extract from EECS's Database of Enforcement Decisions \[09-720\]](#)

24.3.2009: [5th Extract from EECS's Database of Enforcement Decisions \[09-252\]](#)

23.12.2008: [4th Extract from EECS's Database of Enforcement Decisions \[08-966\]](#)

19.5.2008: [3rd Extract from EECS's Database of Enforcement Decisions \[08-283\]](#)

17.12.2007: [2nd Extract from EECS's Database of Enforcement Decisions \[07-630\]](#)

16.4.2007: [1st Extract from EECS's Database of Enforcement Decisions \[07-120\]](#)

Viidennes listayhtiöistä muutti tiedotejakelukäytäntöään

Fiva ohjeisti marraskuussa 2010 säännöllisen tiedonantovel- vollisuuden katsausten julkistamismenettelyä. Uusi ohjeistus mahdollisti sen, että yhtiö voi esittää osavuositiedotteeseen/ tilinpäätöstiedotteeseen sisältyvät arvopaperin arvoon olennaisesti vaikuttavat tiedot pörssitiedotteella. Samas- sa pörssitiedotteessa yhtiöt myös kertovat, että kyseinen katsaus on julkistettu ja mistä se on kokonaisuudessaan sijoittajien saatavilla.

Suurin osa julkisti tilinpäätöstiedotteen vanhan tavan mukaisesti

Fiva kävi läpi kaikkien listayhtiöiden vuoden 2010 tilinpäätöstiedotteen jakelun tammi–maalikuussa. Tilinpäätöstiedotteen julkistamisessa 25 (20 %) listayhtiötä siirtyi käyttämään uutta julkistamismenettelyä. Vajaat sata listayhtiötä siis julkisti vuoden 2010 tilinpäätöstiedotteensa edelleen lyhen- tämättömänä ja muokkaamattomana. Molemmat julkista- mismenettelyt ovat mahdollisia, mutta valittua menettelyä tulee noudattaa johdonmukaisesti.

Fivan ohjeistus pörssitiedotteen sisällöstä

Fiva antoi muutoksen yhteydessä yhtiöille pörssitiedotteen sisältöä koskevia ohjeita, joita lähes kaikki noudattivat vuo- den 2010 tilinpäätöstiedotteen julkistamisessa. Fiva korosti, että listayhtiön tulee itse arvioida, mitkä tiedot se julkistaa pörssitiedotteella, ja ohjeisti, että tällaisia tietoja voivat olla esimerkiksi yhteenveto katsaukseen sisältyvistä keskeisistä tiedoista liikkeeseenlaskijan taloudellisesta asemasta, tuloksesta ja niiden kehityksestä katsauskaudella mukaan lukien keskeisimmät tunnusluvut sekä arvio todennäköisestä kehityksestä kuluvana tilikautena. Fiva korostaa edelleen, että tulevaisuudennäkymät ovat lähtökohtaisesti arvopape- rin arvoon olennaisesti vaikuttavia tietoja, minkä vuoksi ne tulisi aina esittää po. pörssitiedotteessa.

Pörssitiedotteessa tilinpäätöstiedotteen tiedot tiivistetyksi

Yhtiöt arvioivat vuoden 2010 tilinpäätöstiedotteesta olennai- siksi pörssitiedotteessa esitettäväksi tiedoiksi mm. katsa- uskauden pääkohtia ja tunnuslukuja koko tilikaudelta ja tilikauden viimeiseltä neljännekseltä sekä tulevaisuudennä-

Markkinat 1/2011

Huhtikuu 2011

The image shows a magnifying glass focusing on a specific part of a financial statement table. The table contains various numerical values, likely representing financial data. The magnified area shows the following values:

81,654	52,727	47,185	54,415
15,876	884,077	1,270	8,959
1,498	813	334	969
532	9,515	3,887	3,648
426	901,757	838,799	808,304
28	876	5	16
	9,288	853,127	821,896
	963,411	928	876,311
	11,691	900,312	876,311
39		12,113	10,388
39,763		6,548	5,074
		23,315	5,074
		38,018	6,264
		976	

5 (5)

kymät ja niiden perustelut. Useat yhtiöt esittivät tiedotteessa lisäksi toimitusjohtajan katsauksen. Muutama yhtiö esitti pörssitiedotteessa tilinpäätöstiedotteen selostusosan kokonaisuudessaan, mikä ei vastaa Fivan näkemystä uudesta julkistamismenettelystä. Tarkoitus ei ole, että osavuositarkastuksen/tilinpäätöstiedotteen selostusosa kokonaisuudessaan esitetään em. pörssitiedotteessa, vaan yhtiön tulee keskittyä tiedotteessa esittämään nimenomaisesti olennaiset seikat.

Monet yhtiöt olivat päätyneet arvioon, jonka mukaan tilikauden ja päättyneen vuosineljänneksen kehityksen osalta ainoastaan tunnuslukujen muodossa tapahtunut esittäminen täytti vaatimuksen olennaisten arvopaperin arvoon vaikuttavien tietojen esittämisestä. Fiva pitää hyvänä muutaman yhtiön valitsemaa menettelyä, jossa katsauskauden tuloskehitystä ja muutoksia taloudellisessa asemassa sekä toimintaympäristöä selostettiin tätä laajemmin, jotta sijoittajille jo pörssitiedotteen perusteella muodostui käsitys katsauskauden merkittävimmistä tulokseen ja taloudelliseen asemaan vaikuttaneista seikoista.

Kaikki uuteen julkistamismenettelyyn siirtyneet yhtiöt kertoivat, että tilinpäätöstiedote kokonaisuudessaan oli sijoittajien saatavilla yhtiön internetsivuilla. Kolmannes yhtiöistä ei kertonut pörssitiedotteessa uuteen julkistamismenettelyyn siirtymisestä.

Lisätietoja antaa:

Markkinavalvonta, Sijoittajainformaatio, puh. 010 831 5585.

